

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK
ROEK

PICARDIE (ONG.)

TE GENNEP

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Picardie (ong.) te Gennep

Opdrachtgever	gemeente Gennep Ellen Hoffmannplein 1 6591 CP Gennep
Rapportnummer	5950.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	31 juli 2018
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	drs. J.G.T. Driessen
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ing. M.H.M. Gijsbers
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	8
	5.1 Vastgestelde nestlocaties en rustplaatsen op de onderzoekslocatie	8
	5.2 Vastgestelde nestlocaties en rustplaatsen buiten de onderzoekslocatie	8
	5.3 Functionele leefomgeving	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	10
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	11

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Gennep opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek naar de roek aan de Picardie (ong.) te Gennep.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling van een Integraal Kindcentrum (IKC) en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna (rapport 5950.001 d.d 3 april 2018). Op basis van het aanvullend onderzoek is beoordeeld of er bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de roek.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 2,8$ ha) is gelegen aan de Picardie, aan de noordkant van de kern van Gennep. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 195.751$, $Y = 412.380$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met drie schoolgebouwen met bijbehorende bijgebouwen en een vierde leegstaand pand. In het midden van het terrein is een parkeerplaats aanwezig. Het overige deel van de onderzoekslocatie betreft voornamelijk schoolpleinen, siertuinen, een sportveld en aan de noordoostzijde een kleine bosschage. Naast de bosschage zijn er verspreid over het terrein solitaire bomen of bomenrijen aanwezig bestaande uit soorten als plataan, eik, esdoorn en es.

Ten noorden van de onderzoekslocatie ligt sportcentrum Pica Mare met daarachter een dijk en de Niers. Ten oosten liggen landelijke woonhuizen met groene tuinen. Ten zuiden en westen van de onderzoekslocatie zijn tevens woonwijken gelegen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Leegstand pand.

Figuur 4. Basisschool Maria Goretti.

Figuur 5. Bomenrij aan de noordoostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. Parkeerterrein op het midden van de onderzoekslocatie.

Figuur 7. Basisschool de Piramide.

Figuur 8. Wandelpad langs basisschool de Piramide.

Figuur 9. Basisschool Elckerlyc.

Figuur 10. Basisschool Elckerlyc.

Figuur 11. Sportveld aan noordoostzijde.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De opdrachtgever is voornemens het terrein her te ontwikkelen, en een deel daarvan geschikt te maken voor de vestiging van een Integraal Kindcentrum (IKC) aan de Picardie. Hiervoor zullen de drie bestaande schoolgebouwen met bijgebouwen gesloopt worden. Daarnaast zal mogelijk op het terrein bomen gekapt worden. Tijdens de werkzaamheden zal tijdelijke huisvesting van de scholen in units plaatsvinden.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van de roek, huiszwaluw en vleermuizen meer informatie benodigd is. Hieronder staan de conclusies uit de quickscan flora en fauna weergegeven. De huidige rapportage zal enkel focussen op het onderzoek naar Roek.

Roek

De nesten van roek vallen in Limburg in categorie 1 van de jaarrond beschermd vogelnesten. Volgens de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van roeken te beschadigen, te vernielen, weg te nemen of opzettelijk te verstoren.

Op de onderzoekslocatie zijn tijdens het veldbezoek circa 40 nesten van de roek aangetroffen. Om het exacte aantal nestlocaties van de roek te bepalen dienen, conform kennisdocument roek, nog twee veldbezoeken bezoeken in de optimale periode 10 april-15 mei.

Verder zal door het treffen van maatregelen zoals het verplaatsen of ontzien van de nesten en uitvoeren van de verstorende werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de roek, de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch projectplan. Daarnaast kunnen de maatregelen om zekerheid te verkrijgen dat ze voldoende zijn, middels een ontheffingsaanvraag, ter goedkeuring worden voorgelegd bij de provincie Limburg.

Huiszwaluw

De nesten van huiszwaluw zijn in Limburg het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Volgens de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huiszwaluw te beschadigen, te vernielen, weg te nemen of opzettelijk te verstoren.

Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huiszwaluw aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huiszwaluw op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van nesten tijdens het broedseizoen van de soort in de periode 15 juni-15 augustus.

Bij aanwezigheid van nesten zal door het treffen van maatregelen; zoals het aanbieden van tijdelijke nestkasten, slopen buiten de gevoelige periode en het geschikt maken van de nieuwbouw, de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Daarnaast dienen de maatregelen mogelijk ter goedkeuring te worden gelegd mogelijk middels een ontheffingsaanvraag, bij de provincie Limburg.

Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De te slopen bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Gelet op de geschiktheid van de bebouwing voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van de bebouwing voor vleermuizen te kunnen vaststellen. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de

periode mei tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van de sloop.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding, dient door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Daarnaast dienen de maatregelen mogelijk ter goedkeuring te worden gelegd mogelijk middels een ontheffingsaanvraag, bij de provincie Limburg

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het onderzoek naar de roek zijn de periode maart t/m mei drie veldbezoeken uitgevoerd, waarvan tenminste twee in de periode 15 april-10 mei. Het eerste veldbezoek is in combinatie met de quickscan flora en fauna uitgevoerd. Bij de overige twee veldbezoeken is het aantal roekennesten op en in de omgeving van de planlocatie exact in kaart gebracht. Hierbij wordt het aantal in gebruik zijnde nesten geteld conform Sovon monitoringsrichtlijnen. Tevens zal bepaald worden hoe groot het aantal broedparen van de metapopulatie in de omgeving is en wat de gevolgen van de voorgenomen ingreep zijn voor de aanwezige roeken in de omgeving. Tabel I geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken ten behoeve van de roek.

Tabel I. Onderzoeksinspanning van het roekenonderzoek.

		2018							
		maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober
Roek	tijdstip	-	3 x ochtend		-				
	datum		12 maart, 19 april en 3 mei						
	functie		nest- en rustplaats						

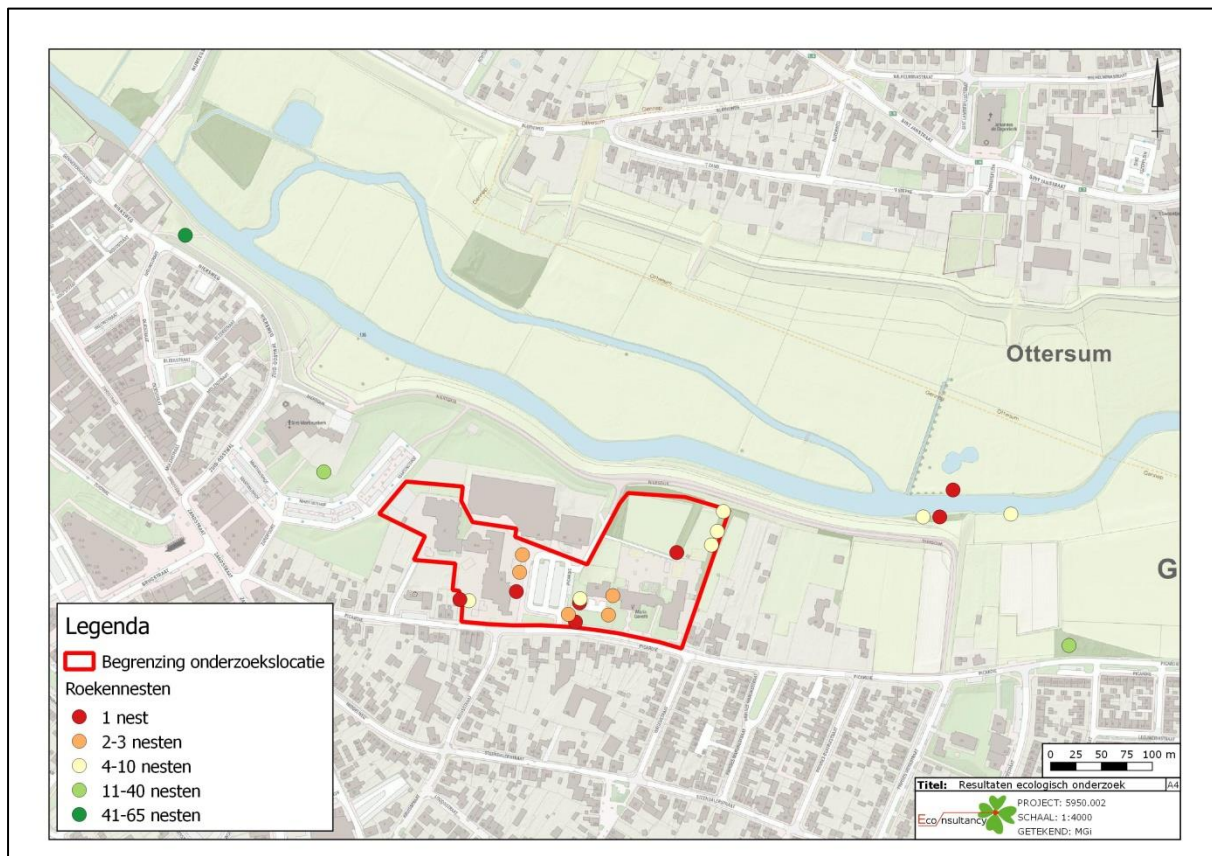
5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vastgestelde nestlocaties en rustplaatsen op de onderzoekslocatie

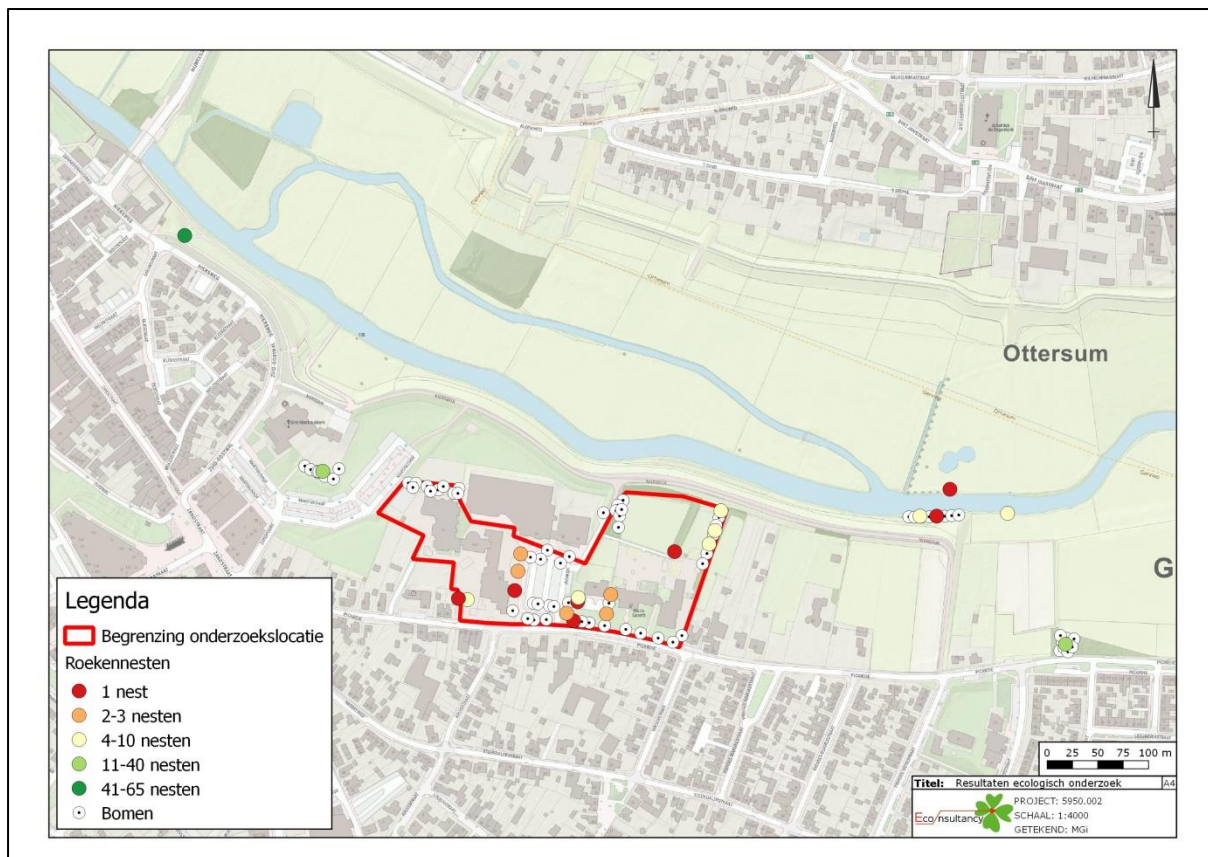
Tijdens de veldbezoeken zijn in totaal 49 in gebruik zijnde nesten van de roek aangetroffen op de onderzoekslocatie. Deze nesten bevinden zich verspreid over de onderzoekslocatie in aanwezige bomen. In figuur 12 en 13 is aangegeven waar in welke bomen zich de roekennesten bevinden. Tevens zijn globaal de aangetroffen nesten per boom aangegeven. Deze nestlocaties kunnen mogelijk verstoord en vernietigd worden bij de voorgenomen werkzaamheden op de onderzoekslocatie.

5.2 Vastgestelde nestlocaties en rustplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Binnen 50 meter van de onderzoekslocatie zijn geen bestaande nestlocaties aangetroffen die negatieve invloeden kunnen ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden. Wel zijn verder ten westen van de onderzoekslocatie 102 nesten aangetroffen. Daarnaast bevinden zich ten oosten nog eens 44 nesten. Vanwege de ligging van nesten nabij elkaar, zal uitwisseling tussen deze kolonies plaatsvinden en is er sprake van een metakolonie.. De gehele metakolonie in de omgeving bestaat uit ten minste 195 broedparen van de roek. De aangetroffen nesten buiten de locatie zijn tevens in figuur 12 weergegeven.

Figuur 12. Aangetroffen roekennesten op en in de omgeving van de onderzoekslocatie.

Figuur 13. Aantallen roekennesten in aanwezige bomen binnen en buiten de onderzoekslocatie.

5.3 Functionele leefomgeving

Het plangebied zelf vormt deels geschikt foerageergebied voor roek. Roeken zullen foerageren op de grasvelden binnen de onderzoekslocatie. In de directe omgeving is echter een groot vergelijkbaar habitat aan licht bemeste graslanden langs de Niers aanwezig. Het verloren gaan van essentieel foerageerhabitat is niet aan de orde bij de voorgenomen plannen.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

De nesten van roek zijn tevens het hele jaar beschermd onder categorie 1 van vogelnesten. Volgens de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van roeken te beschadigen, te vernielen, weg te nemen of opzettelijk te verstoren.

Op de onderzoekslocatie zijn 49 in gebruik zijnde nesten van de roek aanwezig. Mochten er bomen met roekennesten gekapt worden dan is er sprake van verstoring en vernietiging van een nestlocaties en rustplaatsen van de roek. Ten behoeve van de voorgenomen plannen, dienen in dat geval mitigerende maatregelen genomen te worden om de functionaliteit in de omgeving te behouden. De mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd bij de provincie Limburg middels een ontheffingsaanvraag.

Mochten geen bomen met roekennesten gekapt worden dan kan verstoring van nesten op voorhand voorkomen worden. Hierbij geldt wel dat lawaaiproducerende werkzaamheden, zoals sloopwerkzaamheden, enkel mogen plaatsvinden buiten het broedseizoen. Dit wil zeggen in de periode augustus tot en met januari. Daarnaast geldt dat geen materiaalopslag of zware machines geplaatst dienen te worden nabij de nestbomen van de roek. Op deze wijze wordt de functionaliteit van de nesten gegarandeerd en zal er geen sprake zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de roek.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft van de gemeente Gennepe opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek naar de roek aan de Picardie (ong.) te Gennepe.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling van een Integraal Kindcentrum (IKC) en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna (rapport 5950.001 d.d 3 april 2018). Op basis van het aanvullend onderzoek is beoordeeld of er bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake zal zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de roek.

Op de onderzoekslocatie zijn 49 in gebruik zijnde nesten van de roek aanwezig. Mocht er bomen met roekennesten gekapt worden dan is er sprake van verstoring en vernietiging van een nestlocaties en rustplaatsen van de roek. Ten behoeve van de voorgenomen plannen, dienen in dat geval mitigerende maatregelen genomen te worden om de functionaliteit in de omgeving te behouden. De mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch activiteitenplan en ter goedkeuring worden voorgelegd bij de provincie Limburg middels een ontheffingsaanvraag.

Mochten geen bomen met roekennesten gekapt worden dan kan verstoring van nesten op voorhand voorkomen worden. Hierbij geldt wel dat lawaaiproducerende werkzaamheden, zoals sloopwerkzaamheden, enkel mogen plaatsvinden buiten het broedseizoen. Dit wil zeggen in de periode augustus tot en met januari. Daarnaast geldt dat geen materiaalopslag of zware machines geplaatst dienen te worden nabij de nestbomen van de roek. Op deze wijze wordt de functionaliteit van de nesten gegarandeerd en zal er geen sprake zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de roek.

Econsultancy
Boxmeer, 31 juli 2018

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

